

BORGINGSBESLUIT

Het bestuurscollege van HOGENT besluit dat

DE BACHELOROPLEIDING IN DE INTERIEURVORMGEVING

kwaliteitsvol onderwijs realiseert, dat zich op een internationaal en maatschappelijk relevant niveau bevindt.

Het bestuurscollege komt tot dit besluit op basis van een balansmoment uitgevoerd op 13 december 2022. Het visitatierapport ter voorbereiding van dat balansmoment en het reflectieverslag over het balansmoment maken integraal onderdeel uit van dit besluit.

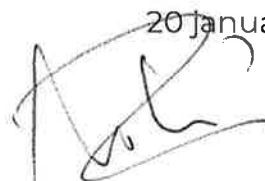
HOGENT neemt dit besluit in toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder het artikel II.122, en op basis van haar regie voor de borging van de kwaliteit van haar opleidingen (BC/B/2017/ONDW/43520).

Gelet op de vastgestelde kwaliteitswaarborgen en de geformuleerde aanbevelingen in het visitatierapport en het reflectieverslag:

- *wordt een borgingsbesluit toegekend tot en met het academiejaar 2028-2029;*
- *wordt in september 2026 vanuit de opleidingscommissie interieurvormgeving bij het bestuurscollege verslag uitgebracht over de opvolging van de aanbevelingen zoals geformuleerd naar aanleiding van het balansmoment uitgevoerd op 13 december 2022.*

Gent

20 januari 2023

Paul Van Cauwenberge, voorzitter

Vlindersingel 220
NL-3544 VM Utrecht
+31 30 87 820 87
www.AeQui.nl
info@AeQui.nl

Bachelor Interieurvormgeving KASK & Conservatorium HOGENT

*Verslag van de opleidingsbeoordeling
19 en 20 november 2020*

Utrecht
Februari 2021
www.AeQui.nl
Evaluatiebureau voor het hoger onderwijs

Colofon

Instelling en opleiding

KASK & Conservatorium HOGENT
Gent

Opleiding: Professionele Bacheloropleiding Interieurvormgeving
Varianten: Voltijd en Deeltijd afstand

Visitatiecommissie

Lisa Janssen, voorzitter
Gianni Cito, deskundige
Lies Willers, deskundige
Evelien Kanters, student-lid
Mark Delmartino, secretaris

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui Europe
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
Eerste indrukken	8
Gesprekken	11
Bevindingen en overwegingen	18
Conclusies en aanbevelingen	23
Bijlagen	25
Bijlage 1 Visitatiecommissie	26
Bijlage 2 Programma visitatie	27
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	28

Samenvatting

Voorliggend advies betreft de beoordeling van de bestaande professionele bacheloropleiding Interieurvormgeving van de School of Arts KASK & Conservatorium in Gent. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**. Deze opleiding van 180 studiepunten wordt zowel in voltijds contactonderwijs als deeltijds afstandsonderwijs aangeboden. De opleiding vormt studenten tot ontwerpers die thuis zijn in het brede veld van interieur, design, kunst en architectuur en daarbij de nodige zin voor realiteit en functionaliteit aan de dag leggen.

Deze visitatie heeft online plaatsgevonden op 19 en 20 november 2020. De commissie heeft zich een beeld gevormd van de opleiding op basis van de Positiebepaling (zelfevaluatie), een selectie aan bachelorproeven en stageverslagen en aanvullende informatie. Daarnaast hebben de gesprekken met bestuur, directie, alumni, focustitularissen, werkveldvertegenwoordigers, docenten, studenten, juryleden en stagebegeleiders de opleiding tot leven gebracht. Ondanks de fysieke afstand is de opleiding erin geslaagd de commissie te tonen waar de opleiding voor staat, hoe ze dit in het programma realiseert, en op welke manier ze borgt dat de beoogde doelstellingen worden gehaald.

De commissie is ervan overtuigd dat de opleiding voldoet aan elk kwaliteitskenmerk van het beoordelingskader. Over alle kenmerken heen wil de commissie benadrukken dat het de inspanningen van de opleiding waardeert om studenten het ambacht van interieurvormgeving aan te leren, en dit via een praktijkgericht curriculum dat aansluit op de behoeften van het werkveld. De docenten vormen een belangrijke troef van de opleiding. Tijdens het online bezoek heeft de commissie deze individuen leren kennen als een team met inhoudelijke expertise en didactische bekwaamheid dat zich met enthousiasme inzet voor de persoonlijke ontwikkeling van de individuele studenten. De opleiding slaagt er bovendien in dat persoonlijke karakter te behouden bij een alsmaar groeiende instroom van studenten met een erg heterogene achtergrond. Die studenten halen een goed studierendement omwille van de sterke

begeleiding en de brede waaier aan focusateliërs waarin ze hun eigen interesses en passies ontdekken en ontwikkelen. Uit de bestudeerde eindproducten en stageverslagen onthoudt de commissie ten slotte dat studenten hun opleiding beëindigen na stages op zeer verschillende domeinen naar keuze en via een breed gamma aan bachelorproeven. Die producten voldoen aan de eisen van inhoud, niveau en oriëntatie en tonen aan dat studenten effectief klaar zijn voor zeer gevarieerde jobs op de arbeidsmarkt.

Naast talrijke positieve aspecten heeft de commissie ook enkele elementen geïdentificeerd die verdere aandacht vereisen. Zo dient de kwaliteit van de opleiding meer inzichtelijk te worden, zowel intern als naar buiten toe: het gaat dan om een duidelijke vertaling van DLR in opleidingsonderdelen, de volledige beschrijving van vakken in studiefiches, de expliciete vertaling van leerdoelen in beoordelingsformulieren, en het inzichtelijker rapporteren over cijfers in die evaluaties. Met het oog op externe verantwoording is het bovendien zaak om de studentenproducten en hun beoordeling te vervolledigen, systematiseren en archiveren. Ook kan de beoordeling van de bachelorproef worden versterkt: de huidige variatie aan evaluatieformulieren is niet optimaal. De ontwikkeling van een gezamenlijk formulier waarin de kwaliteit van het eindproduct wordt beoordeeld aan de hand van de leerdoelen van de bachelorproef en de beoogde leerresultaten en eindcompetenties van de opleiding zal de kwaliteit en navolgbaarheid van de beoordeling aanzienlijk vergroten.

Op basis van de schriftelijke materialen en de talrijke gesprekken is de commissie van oordeel dat de professionele bacheloropleiding Interieurvormgeving van KASK & Conservatorium Gent voldoet aan alle kwaliteitskenmerken uit het beoordelingskader Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie. Het eindoordeel van de commissie is dan ook **positief**.

Namens de commissie ter beoordeling van de bacheloropleiding Interieurvormgeving van de School of Arts KASK & Conservatorium in Gent,

Utrecht, februari 2021

Lisa Janssen
Voorzitter

Mark Delmartino
Secretaris

Inleiding

De instelling

De bacheloropleiding interieurvormgeving wordt aangeboden door KASK & Conservatorium Gent. De Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en het Koninklijk Conservatorium vormen samen de School of Arts van HOGENT en Howest, twee hoger onderwijsinstellingen die zijn ondergebracht in de koepel van de Associatie Universiteit Gent. De School of Arts heeft twee campussen in Gent en één campus in Kortrijk. Volgens haar website brengt de School of Arts studenten in contact met pedagogen, kunstenaars, vormgevers en theoretici van kunst en vormgeving. Het gevarieerde aanbod aan artistieke disciplines garandeert wederzijds inspirerende en relatief open opleidingen met aandacht voor interdisciplinariteit. Het artistieke klimaat vormt niet alleen een vruchtbare omgeving voor KASK & Conservatorium, maar de instelling neemt er ook actief aan deel met de organisatie van onder meer tentoonstellingen, concerten, festivals, lezingen en film screenings.

De opleiding

Interieurvormgeving is een driejarige professionele bacheloropleiding die wordt aangeboden op de campus Bijloke van de Hogeschool Gent. De Positiebepaling Interieurvormgeving beschrijft de bachelor als een brede en sterk praktijkgerichte opleiding waarin de student intensief begeleid wordt maar ook uitgenodigd om een persoonlijk traject uit te stippelen, zich te specialiseren en een eigen profiel en ontwerpvisie te ontwikkelen. De eerste helft van het curriculum is vrij identiek voor alle studenten. Vanaf het vierde semester kiezen studenten voor één van vier focusateliers: concept & ruimtelijkheid; meubel & design; tijdelijke installaties; en interieurafwerking & advies. Het laatste jaar bestaat voornamelijk uit een stage en een bachelor-proef die meestal betrekking hebben op het gekozen atelier.

In Vlaanderen bieden drie instellingen de bacheloropleiding Interieurvormgeving aan waarbij die

aan KASK & Conservatorium de tweede is qua omvang. De opleiding telt momenteel 520 studenten, een toename met ruim 100 studenten ten opzichte van 2019-2020. Studenten volgen de opleiding in (voltijds) contactonderwijs of in afstandsonderwijs (deeltijds); vorig jaar waren er 57 deeltijdstudenten, dit academiejaar volgen 44 studenten de opleiding in afstandsonderwijs. De opleiding biedt ook nog een alternatief heroriënteringstraject aan waarbij nieuwe studenten in het begin van het tweede semester instromen.

Bezoek

De Hogeschool Gent heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. De individuele commissieleden worden in bijlage 1 voorgesteld.

De visitatie vond op 19 en 20 november 2020 plaats volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. In overleg met de instelling, de opleiding, het evaluatiebureau en de commissieleden is besloten om de visitatie online te organiseren. Het aantal sessies, hun volgorde en lengte alsook het aantal gesprekspartners sloten zeer nauw aan bij wat gebruikelijk is in een 'reguliere' visitatie. De commissie heeft ook een Open Spreekuur georganiseerd, waarvoor men zich kon aanmelden; hiervan is geen gebruik gemaakt. Tijdens de online visitatie vond een Open Gesprek plaats tussen opleiding en commissieleden. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Voor de beoordeling van de opleiding heeft de commissie gebruik gemaakt van het Beoordelingskader opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regio (NVAO Vlaanderen, juli 2018). Volgens dit kader wordt de beoordeling van de opleidingskwaliteit vormgegeven op basis van drie

samenhangende vragen: (i) Wat beoogt de opleiding? (ii) Hoe realiseert de opleiding dat? En (iii) Hoe wordt vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is?

De commissie heeft zich in haar oordeel laten leiden door de acht kwaliteitskenmerken uit het beoordelingskader, die op hun beurt een vertaling zijn van de elementen uit de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG) die kwaliteitsvolle opleidingen in het hoger onderwijs typeren. De commissie heeft hierbij een waarderende aanpak gehanteerd waarbij inhoudelijke keuzes van de opleiding niet in vraag worden gesteld maar

beoordeeld op hun aansluiting bij het beoogde opleidingsprofiel. De commissie heeft gepoogd die waarderende aanpak ook te laten doorklinken in dit rapport.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd. Aan het einde van de visitatie heeft de commissievoorzitter de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie. Dit rapport is in januari 2021 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt in de definitieve rapportage.

Eerste indrukken

De professionele bacheloropleiding Interieurvormgeving heeft met het oog op de visitatie een zelfevaluatie-rapport opgesteld, de Positiebepaling Interieurvormgeving. Zoals de naam het zegt, gaat het in dit document niet enkel over de huidige staat van de opleiding maar ook om de toekomst van de opleiding. De positiebepaling beschrijft een aantal mogelijke ontwikkelingen alsook “werkpunten, ambities en opportuniteiten die zich uitkristalliseren in een toekomstvisie”.

Met het oog op het online visitatiebezoek heeft de commissie dit rapport bestudeerd en hebben de commissieleden hun eerste indrukken gedeeld met elkaar tijdens het voorbereidend overleg. In dit overleg zijn alle aspecten van de opleiding aan bod gekomen. De commissie stelt vast dat de zelfevaluatie heel wat relevante informatie bevat om tot een eerste beeld te komen van de opleiding en op die manier de gesprekken aan te vatten met de verschillende vertegenwoordigers van de bachelor Interieurvormgeving. Daarnaast heeft de commissie ook enkele thema’s geïdentificeerd die aandacht behoeven tijdens de gesprekken om het beeld van de opleiding nader in te vullen.

De commissie constateert dat de **positiebepaling** een uitgebreid document is dat heel wat informatie biedt over de structuur en de krachtlijnen van de opleiding. De talrijke foto’s maken het geheel prettig leesbaar en bieden de commissieleden een visuele blik op de opleiding. Naast feitelijke informatie over leerresultaten, curriculum, instroom, docenten, studiebegeleiding en toetsing, bevat het rapport per hoofdstuk ook een zelfevaluatie en een toekomstvisie op het profiel, het onderwijsproces, de leeromgeving, de studenten en het personeel van de bacheloropleiding Interieurvormgeving.

Tijdens het overleg gaven de commissieleden enerzijds aan dat al die elementen samen een goede inleiding vormen op waar de opleiding voor staat en waar ze naartoe wil. Anderzijds vindt de commissie dat het **profiel** van de opleiding nog niet voldoende scherp uit de verf komt in de zelfevaluatie. De commissie zal daarom zeker aan het bestuur/directie vragen om de profilering van de opleiding toe te lichten (waar ze vandaan komen en waar ze heen willen met de opleiding), wat de eigen signatuur is (tegenover andere opleidingen in Vlaanderen en het buitenland) en wat de grote ambities zijn voor de toekomst. De toekomstvisies na elk hoofdstuk en de perspectieven in het eindhoofdstuk zijn in dit verband eerder korte-termijn objectieven, maar vormen volgens de commissie niet de grote stip op de horizon.

De opleiding wordt aangeboden binnen een School of Arts met een artistieke finaliteit en bereidt studenten Interieurvormgeving voor op een loopbaan als praktijkgerichte professional. De commissie vindt dit een interessante spanningsboog en stelt zich de vraag hoeveel **artisticiteit** in de opleiding zit, zowel in de profilering en de implementatie van de opleiding als in de uitstroom naar de arbeidsmarkt.

Op het vlak van **stakeholderbetrokkenheid** geeft de positiebepaling de indruk dat profilering, curriculumaanpassingen en toekomstige ambities vooral een zaak zijn van docenten; tijdens de gesprekken wil de commissie graag te weten in welke mate interne (studenten, bestuur) en externe (werkveld, alumni) stakeholders hierbij betrokken worden.

De commissie constateert dat de beoogde **eindkwalificaties** van de opleiding mooi zijn opgeschreven en passend lijken. De combinatie van domein-specifieke leerresultaten (DLR) die Vlaanderen-breed gelden en de specifieke eindcompetenties die KASK & Conservatorium aan hun opleiding toevoegen, vormen - op papier althans - een mooi geheel. Op basis van de positiebepaling is het echter niet altijd duidelijk hoe elk van die DLR en eindcompetenties tijdens de opleiding aan bod komen en hoe/op welk niveau ze

getoetst worden. De commissie zal daarom de studiefiches opvragen en daarin bekijken hoe de leerresultaten vertaald worden naar leerdoelen en toetsing. De eindcompetenties zijn in zeer concrete bewoordingen geformuleerd; de commissie neemt zich voor om met name bij studenten en alumni af te toetsen of en hoe deze eindcompetenties in de opleiding aan bod komen.

De positiebepaling geeft een uitgebreide beschrijving van het **curriculum** en de manier waarop studenten de opleiding in contactonderwijs en afstandsonderwijs volgen. Naast heel wat relevante en duidelijke informatie, blijft de commissie nog wat op haar honger wanneer het gaat om de concrete dagdagelijkse invulling van het programma. Soms lijkt het alsof enkele componenten nog niet lang zijn geïntegreerd in het programma: het gaat dan over de opleidingsonderdelen die studenten al dan niet in het buitenland kunnen volgen, over de opsplitsing van de opleiding in vier afstudeertracks, over de organisatie en onderbouwing van de bachelorproef, en over de koppeling tussen theorie, ambacht/techniek, praktijk en onderzoek. Tijdens het online bezoek zal de commissie zeker vragen hoe de verschillende focusateliers er fysiek uitzien (aangezien ze naar verluidt elk een eigen aankleding nodig hebben), en of er ook buitenlandse studenten zijn die een stukje van hun opleiding (al dan niet samen met de bachelorstudenten Interieurvormgeving) aan het KASK volgen, en hoe de opleiding faciliteert wat ze beoogt.

De (hoofd)stukken in het rapport over **onderwijs-leeromgeving, begeleiding, studenten** en personeel waren duidelijk en riepen niet veel vragen op. De studie-uitval zal tijdens het bezoek zeker ter sprake komen, meer bepaald in relatie tot de instroomeisen, de afwezigheid / onmogelijkheid van "selectie aan de poort" en de mogelijkheid om de opleiding in afstandsonderwijs te volgen. Uit de zelfevaluatie blijkt voorts dat een groot aantal vaste **docenten** dichtbij de pensioenleeftijd staat en dus op korte tot middellange termijn dient vervangen te worden. Omdat de opleiding

sterk inzet / wil inzetten op internationalisering, viel het de commissieleden op dat er weinig gezegd wordt over de taalkennis van de vaste docenten of over het aanbod aan (buitenlandse) gastdocenten en -sprekers.

Op het vlak van **evaluatie en feedback** (toetsing) bleef de commissie wat op haar honger zitten: wellicht bieden de studiefiches wat meer achtergrondinformatie over de toetsvormen van de verschillende opleidingsonderdelen. Wat betreft de **beoordeling van de bachelorproef** stellen de verschillende commissieleden vast dat de beoordelingsformulieren er voor elk van de vier tracks telkens anders uitziet terwijl de te bereiken competenties voor de vier focussen van de opleiding dezelfde zijn. Alle studenten moeten in de bachelorproef aan een aantal leerdoelen voldoen, maar worden hier blijkbaar niet op gestuurd noch op beoordeeld. In de evaluatieformulieren wordt bovendien weinig context gegeven over de opdracht en de beoordeling van de bachelorproef, en kan de commissie niet vaststellen of er een dialoog is geweest tussen de jury en de studenten over het eindwerk.

Om vast te stellen in welke mate studenten de beoogde leerresultaten ook daadwerkelijk realiseren, heeft de commissie in de aanloop naar het bezoek ook de **kwaliteit van de bachelorproeven** bestudeerd. Tijdens het voorbereidend overleg hebben de commissieleden hun eerste bevindingen met elkaar gedeeld. Op basis van het ter beschikking gestelde materiaal vindt de commissie het bijzonder moeilijk om het algemene niveau van de eindwerken vast te stellen. Uit de ontvangen stukken kon de commissie niet opmaken wat de opdracht was die studenten hadden gekregen, welk proces ze hadden doorgemaakt en in welke mate het resultaat een antwoord bood op de opdracht die ze hadden gekregen / vragen die ze moesten beantwoorden. De commissie zag wel het eindresultaat, maar vond weinig aanknopingspunten in de proef of op het evaluatieformulier dat de eindwerken al dan niet beantwoordden aan de opdracht en aan de leerdoelen

die worden vooropgesteld. De commissie ziet wel een verschil in kwaliteit tussen de bestudeerde eindwerken van de tracks Concept & Ruimtelijkheid en Tijdelijke Installaties die beter lijken te zijn dan de werken van de tracks Meubel & Design en Interieurafwerking & Advies. Daarnaast vond de commissie dat binnen elke track enkele studenten een (heel) goed niveau hebben bereikt via een product dat een eigen signatuur en gelaagdheid uitstraalt: die studenten hebben dan ook vaak een hogere score ontvangen op hun eindwerk. In andere werken was er minder gelaagdheid en vond de commissie dat het meer ging om styling. Het viel het de commissie voorts ook op dat de producten weinig tekst bevatten om de opdracht in te leiden, te kaderen of te onderbouwen. En als er al tekst bijstond, was die vaak in slecht Nederlands gesteld, in spreektaal en niet gecorrigeerd op taalfouten. Ten slotte bleek uit het informatie-materiaal dat de bachelorproef wellicht niet het enige product is om het eindniveau van studenten vast te stellen. Indien ook de stagerapporten worden meegenomen bij de vaststelling van het eindniveau zal de commissie vlak voor of tijdens het bezoek enkele stageverslagen en -beoordelingen bekijken.

Volgens de positiebepaling vinden **afgestudeerden** vlot en kwaliteitsvol werk als professional. De commissie zal dit zeker bevragen bij de alumni en het werkveld. Van de directie en het werkveld wil de commissie weten hoe de verhouding is tussen opleiding en afnemende praktijk: biedt de opleiding wat de praktijk nodig heeft (en aangeeft nodig te hebben), of is de opleiding uit zichzelf zo sterk dat het werkveld de KASK & Conservatorium studenten Interieurvormgeving absoluut wil aanwerven.

De eerste bevindingen van de commissieleden op basis van de Positiebepaling en de geselecteerde bachelorproeven hebben geleid tot bovenstaande inventarisatie van de sterktes van de opleiding en van aandachtspunten die tijdens het online bezoek ter sprake zullen komen in verschillende gespreksrondes. Daarnaast hebben de commissieleden aan het evaluatiebureau gevraagd om voorafgaand aan het bezoek af te toetsen of de opleiding effectief alle informatie over de vaststelling van het eindniveau en de (beoordeling van de) geselecteerde bachelorproeven ter beschikking heeft gesteld.

Gesprekken

Het online visitatiebezoek bestond uit zes gespreksrondes die gespreid waren over twee dagen. De gesprekken verliepen in een prettige sfeer waarbij alle gesprekspartners zich open hebben opgesteld.

Bestuur en directie

Tijdens het eerste gesprek met bestuur en directie kwamen voornamelijk de vragen van de commissie aan bod rond **profilering**, focus en eindniveau. Tijdens het gesprek werd eerst het (historische) kader geschetst van de opleiding. De opleiding binnenhuisarchitectuur deed haar intrede in 1945. In 1970 werd de afdeling binnenhuisarchitectuur losgekoppeld van de Academie en ondergebracht in het Stedelijk Hoger Instituut voor Architectuur en Stedenbouw. In 1994 werd de opleiding Binnenhuisarchitectuur omgevormd tot de huidige opleiding interieurvormgeving. In 1995 zou de opleiding, die ondertussen terug onder het KASK was ondergebracht, fuseren met andere instellingen tot de huidige Hogeschool Gent. In 1988 werd door de toenmalige regering beslist dat de architectuuropleiding moest worden afgebouwd. De laatste promotie architecten studeerde af op 27 juni 1991. In de daaropvolgende academiejaren werden alle assistenten, docenten en hoogleraren van de afdeling architectuur tewerkgesteld in de afdeling Binnenhuisarchitectuur, wat voor velen een niet evidente overstap betekende. Het Hoger Architectuurinstituut leidde nog een autonoom bestaan binnen het Stedelijk Onderwijs tot één jaar voor de integratie binnen de hogeschool Gent. De opleiding Binnenhuisarchitectuur werd opnieuw bij de Academie gevoegd. Bij decreet van 13 juli 1994 werd de vierjarige opleiding Binnenhuisarchitectuur van de Academie afgeschaft en vervangen door de opleiding Interieurvormgeving, een basisopleiding van één cyclus (drie jaren), die tot het diploma van gegradueerde in Interieurvormgeving voerde. De opleiding ziet zich ook nu nog als een spelverdeler die niet enkel een brug slaat naar de praktijkgerichte werkveldambities van de meerderheid van haar studenten maar ook studenten

wil begeleiden om na de opleiding door te stromen naar een academische masteropleiding, al dan niet binnen het artistiek georiënteerde aanbod van KASK & Conservatorium.

De opleiding heeft ervoor gekozen om focussen in te richten zodat studenten binnen het kader van een driejarig bachelorprogramma tot volwaardige praktijkgerichte professionals kunnen opgeleid worden binnen een deelgebied van interieurvormgeving. Die keuze sloot overigens ook aan op de behoefte van studenten om zich te specialiseren in een bepaald interess domein. De keuze voor de vier huidige richtingen is gebeurd op basis van een analyse van het afnemend beroepenveld. Daarnaast stromen heel wat studenten in met een technische achtergrond die zich eerder profileren binnen Meubel & Design of Interieurfwerking & Advies, terwijl studenten met een diploma algemeen secundair onderwijs vaak kiezen voor de meer abstracte richtingen Concept & Ruimtelijkheid of Tijdelijke Installaties. De opleiding benadrukte voorts dat de keuze voor een focusatelier in semester vier geen verplichting inhoudt om ook in die richting verder te gaan tijdens de stage en de bachelorproef. Tijdens deze en andere sessies kwam regelmatig naar voren dat de focus een verrijking inhoudt, geen vernauwing.

Studenten tonen aan dat ze het beoogde **eindniveau** hebben bereikt tijdens de stage en de bachelorproef. Het gaat om twee verschillende componenten die elk op hun eigen merites worden beoordeeld op eindniveau. Studenten staan zelf in voor de organisatie van de stage en hebben een zekere vrijheid in de keuze van hun stageplaats. Tijdens de stage worden studenten voorbereid op de arbeidsmarkt: ze draaien mee in

de dagelijkse routine van het stagebedrijf en werken aan een eigen project. Het onderwerp van de bachelorproef is meestal gekend voor aanvang van de stage maar beide elementen worden vaak los van elkaar uitgevoerd. De commissie vernam dat de opleiding de stage beschouwt als de grote gelijkmaker: iedere student heeft eigen sterktes en competenties maar allen zijn ze evenwaardig geschoold en dus inzetbaar in de praktijk. Studenten behalen een bachelordiploma na een laatste jaar dat redelijk uiteenlopend kan zijn op het vlak van stage en eindwerk. Niettemin zijn alle studenten naar verluidt zowel tijdens de stage als nadien op de arbeidsmarkt snel inzetbaar. De opleiding geeft daarbij wel aan dat afhankelijk van de gekozen focus, sommige studenten beter inzetbaar zijn in bepaalde praktijken dan andere.

Online showcase

De tweede sessie was aangekondigd als een online showcase van de opleiding. Binnen het bestek van een ruim uur hebben de titularissen van de vier **opleidingsfocussen** de commissie ingeleid in elk van de verschillende specialisaties die de studenten Interieurvormgeving tijdens het tweede gedeelte van hun opleiding kunnen volgen: studenten kiezen in semester vier voor één van de vier focusateliers en kunnen (maar moeten niet) die keuze doortrekken in hun bedrijfsstage in semester vijf en hun bachelorproef in het zesde en laatste semester. Aan de hand van mondelinge toelichting bij beeldmateriaal en opgenomen korte gesprekken met voormalige studenten kregen de opleiding en haar verschillende focussen een heel concreet gezicht. Aangezien de commissie op basis van de positiebepaling heel wat vragen had omtrent de rol van de focusateliers en de relevantie van die onderscheiden (afstudeer)trajecten, kwam deze presentatie-met-Q&A sessie op het juiste moment en werd ze door de commissie ten zeerste geapprecieerd. Het voortschrijdend inzicht dat de commissieleden tijdens deze "showcases" verwierven, kwam bovendien zeer goed van pas in de volgende gespreksronden en bij de vaststelling van bevindingen, overwegingen en conclusies op het einde van het bezoek.

Werkveld en alumni

De eerste dag werd afgesloten met een interessant gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld en met alumni over de **stage** en over de geschiktheid van afgestudeerde Interieurvormgevers voor de arbeidsmarkt. De vertegenwoordigers van het werkveld waren zowel werkgever als stageaanbieder; twee van de deelnemende alumni hadden meegewerkt aan de showcases uit de vorige sessie. Stagebegeleiders gaven aan studenten die zich melden voor een stageplaats duidelijk beschikken over aangeleerde presentatievaardigheden. Alumni van hun kant bevestigden dat zij door de opleiding begeleid werden bij het samenstellen van een portfolio met het oog op de stagesollicitatie. De communicatievaardigheden van stagiaires zijn altijd ruim voldoende aanwezig om intern te communiceren; de skills die nodig zijn om ook extern bij klanten te presenteren zijn soms aanwezig, maar niet altijd. Volgens een stagebegeleider heeft dit echter meer te maken met de intrinsieke kwaliteiten en attitude van de student dan wel met wat men al dan niet op de opleiding heeft geleerd. Voorts gaven zowel alumni als stagebegeleiders aan dat studenten meestal beschikken over de nodige technische vaardigheden - en altijd over de nodige nieuwsgierigheid - om het werk op de stageplek snel op te pikken en mee uit te voeren. Een verband tussen focus en stage is mogelijk maar niet noodzakelijk. Een link tussen beide laat enerzijds toe om ergens gericht naartoe te werken; anderzijds gaf een van de stagebegeleiders aan niet te weten uit welke focus de stagiaires komen. Studenten uit de opleiding hebben volgens deze begeleider allemaal een "KASK mentaliteit": zulke mentaliteit overschrijdt de verschillende focussen en werd door andere gesprekspartners herkend en positief gewaardeerd. De stagebegeleiders en alumni (die in dit geval ook spraken namens hun voormalige collega-stagiaires) zijn over het algemeen erg positief over de stageperiode. Een verbeterpunt waar bijna allen het over eens waren, is de communicatie tussen opleiding en stageaanbieder: studenten zijn/voelen zich vaak een *go-between* tussen stageplaats en opleiding, terwijl er meer ruimte zou moeten zijn voor gesprekken

tussen de stagebegeleider aan de ene kant en een docent die vertrouwd is met de competenties en de voortgang van de betrokken student aan de andere kant. Een student stelde voor om binnen de opleiding een logboek bij te houden van negatieve stage-ervaringen zodat nieuwe stagiaires niet het risico lopen om dezelfde problemen te hebben die reeds door hun voorgangers zijn vastgesteld en aangegeven. Zulk logboek blijkt te bestaan volgens een andere student, maar was dus niet algemeen bekend bij de gespreksdeelnemers.

Alle alumni gaven aan dat ze na de opleiding zeer snel een gepaste betrekking hadden gevonden op de **arbeidsmarkt**: enkelen solliciteerden succesvol als werknemer, anderen waren als zelfstandige aan het werk of beoogden de overstap naar het ondernemerschap op korte termijn. Hoewel de commissie zich erg bewust was van het feit dat ze tijdens dit gesprek te maken had met zeer mondige en onderlegde alumni, kwam uit het gesprek duidelijk naar voren dat de opleiding haar studenten goed voorbereidt op een professionele carrière na de studie. Die voorbereiding is erg sterk, zo blijkt uit het gesprek, zowel inhoudelijk als qua (individuele) begeleiding. Die begeleiding, motivatie en beschikbaarheid van de docenten kwam ook in andere sessies tot uiting als een zeer sterke troef van de opleiding. Een alumnus gaf daarnaast aan zeer tevreden te zijn met het brede en praktische karakter van de opleiding; het feit dat in het curriculum ruime aandacht wordt besteed aan hoeveelhedenstaten, heeft goed geholpen bij de sollicitatie op zowel de stageplaats als de arbeidsmarkt. Gevraagd naar specifieke elementen die ze tijdens de opleiding hebben gemist, gaven enkele alumni aan dat de financiële kant van het beroep meer aandacht mag krijgen: of je nu ondernemer wordt, zelfstandige of werknemer, kennis van kostprijsberekening om tot realistische offertes te komen is altijd belangrijk. Voor studenten die als ondernemer/zelfstandige aan de slag willen, is de cursus bedrijfsbeheer naar verluidt interessant en relevant, maar kan tijdens de opleiding nog meer aandacht worden

besteed aan het eigenlijke ondernemerschap en aan boekhouden.

Afsluiter van de dag

Tijdens een afsluitend moment op het einde van de eerste dag gaf de commissie aan dat de opleiding meer tot leven is gekomen. Hoewel de gesprekken vlot verliepen, begreep de commissie ten volle dat de opleiding zich liever *on site* had getoond zodat de commissieleden de ateliers van de opleiding zouden kunnen bezoeken en vaststellen hoe inspirerend de omgeving van de School of Arts op campus Bijloke is. Op basis van de onderwerpen die tijdens de eerste sessies aan bod waren gekomen, benadrukte de commissie dat tijdens de tweede dag aandacht zou gaan naar de internationale component van de opleiding, de instroom, de toetsing en de deskundigheidsbevordering van docenten.

Bijkomende informatie

Na de gesprekken hebben de commissieleden nog de bijkomende informatie bekeken rond de studiefiches, de evaluatievormen, alsook de stageverslagen en -beoordelingen van studenten die minder sterk uit de verf kwamen op hun bachelorproef. De **studiefiches** zijn volgens een vast sjabloon opgesteld en bevatten ook doelstellingen, begin- en eindcompetenties. De verschillende componenten van het sjabloon zijn voor alle vakken ingevuld maar geven niet altijd de gewenste informatie in detail. Zo bevatten de fiches wel een omschrijving van de inhoud van het vak maar niet waar het nu in de lessen echt om gaat. Fiches over ondersteunende vakken zoals architectuurgeschiedenis bevatten geen verwijzingen naar handboeken of andere bronnen. Dit vak wordt volgens de studiefiche bij 'evaluatie' getoetst via een schrijfpodracht en een schriftelijk examen: de schrijfpodracht is duidelijk; het schriftelijk examen is een "toetsing of de student in de hoorcolleges de opgedane kennis heeft verwerkt." Hoger in de studiefiche wordt bondig de inhoud van de colleges uiteengezet.

In het document over de **toetsvormen** (Evaluatie-wijzen) gaat het over de ateliers en de ondersteunende praktijkvakken. Die curriculumonderdelen worden in detail beschreven. Het is een bewuste keuze van de opleiding om te focussen op praktijkvakken: andere vakken (zoals architectuurschiedenis, werkveldverkenning, project internationalisering) worden niet beschreven in het globale document omtrent evaluatie maar hun evaluatiewijze staat wel in de studiefiches. De evaluatiewijze van projectmanagement is wel beschreven maar lijkt niet overeen te komen met de inhoud van het vak volgens de studiefiche. In dat vak komt overigens heel veel aan bod; wie dat allemaal wil verwerken, krijgt dat niet klaar binnen het bestek van 3 ECTS.

Het panel stelt vast dat de studiefiches nog systematischer en vollediger de vakken en hun toetsing kunnen beschrijven en beveelt de opleiding aan de helderheid ervan verder te optimaliseren. Uit de gesprekken bleek overigens dat de studenten de toetsing als voldoende transparant ervaren.

De **stageverslagen** zijn erg interessant om vast te stellen hoe studenten hun eerste werkervaring ervaren en verwerken: er gaat voor studenten vaak een nieuwe wereld open en de kennismaking met die wereld beschrijven ze heel eerlijk. Uit de stageverslagen blijkt ook dat meerdere studenten stages in het buitenland volgen (o.a. Japan, Afrika). De informatie die de commissie ter beschikking had over de **stagebeoordeling** beperkte zich telkens tot het verslag van de stagebegeleider op de werkplek / in het bedrijf. De commissie kon zich dus geen beeld vormen of en hoe de opleiding / stageverantwoordelijke tegen die stage aankijkt en de student beoordeelt. De verantwoordelijken op de stageplek vulden het verslag nauwgezet in en zijn meestal (erg) positief over de studenten, ook over die studenten die minder sterk scoorden op de bachelorproef.

Docenten

In de eerste sessie van dag twee sprak de commissie met docenten over de doelstellingen van

de opleiding en de mogelijke aanpassingen aan het curriculum. Het ging ook over internationalisering, over de instroom van studenten en de professionalisering van het docentencorps. In opvolging van wat reeds tijdens het gesprek met de directie aan bod was gekomen gaven docenten aan dat de **finaliteit** van de bacheloropleiding Interieurvormgeving duidelijk gericht is op de arbeidsmarkt. Ook de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) sluiten aan op wat het werkveld wenst waarbij de focuswerking ervoor zorgt dat de opleiding de volledige breedte van het werkveld aanbiedt. Studenten die de opleiding in afstands-onderwijs volgen, hebben vaak al een job en willen zich verder bekwamen als professional. Echter, heel wat voltijdstudenten stellen tijdens hun opleiding vast dat zij na drie jaar nog niet dadelijk op de arbeidsmarkt willen terecht komen. Volgens de gesprekspartners leeft die wens bij 20-25% van de afgestudeerden. De overstap van een professionele bacheloropleiding naar een academische masteropleiding is voor heel wat studenten erg groot. Sommigen zetten de stap, anderen gaan aan de slag en starten vaak (na enige tijd) een eigen praktijk waarbij ze regelmatig navormingscursussen volgen. Met deze studenten voor ogen denkt de opleiding eraan om op termijn een bachelor-na-bacheloropleiding te ontwikkelen waar afgestudeerde bachelors Interieurvormgeving zich verder kunnen specialiseren.

Wat betreft mogelijke **ontwikkelingen** in het huidige curriculum wil de opleiding de verschillende focussen nog beter integreren in de atelieropdrachten van de eerste drie semesters. Voor het afstandsonderwijs denkt men eraan om de opleiding in twee delen te knippen waarbij studenten een getuigschrift behalen na afronding van de onderbouw, i.e. het huidige gemeenschappelijke parcours van drie voltijdse of vier deeltijdse semesters. Wanneer de infrastructuur op orde is en de ateliers volledig zijn ingericht, kan de opleiding werk maken van projectmatig onderwijs. Inhoudelijk zal er de komende jaren meer aandacht gaan naar bouwreglement en universele toegankelijkheid in ontwerpateliers. Op vraag van de commissie gaf de opleiding aan dat alle

studenten momenteel notie hebben van *Building Information Modeling* (BIM), een belangrijke ontwerpsoftware voor architecten, interieurarchitecten en interieurvormgevers. Enerzijds is een goede kennis van BIM een duidelijke meerwaarde op de arbeidsmarkt, maar anderzijds vindt de opleiding als onderdeel van de School of Arts dat plasticiteit minstens even belangrijk is als techniciteit.

Internationalisering is een ontwikkeling binnen de opleiding die al enige jaren is ingezet. Momenteel heeft de opleiding Interieurvormgeving contacten met een dertigtal partners in het buitenland. Sinds kort volgt elke student de module "Project Internationalisering" waarbij iedereen minstens voor een korte periode (in COVID-19 tijden virtueel) naar het buitenland gaat. Daarnaast kunnen studenten een stuk van hun tweede jaar in het buitenland studeren of hun stage lopen buiten de landsgrenzen. In het afgelopen academiejaar hebben acht studenten van deze mogelijkheden gebruik gemaakt, terwijl zeven studenten uit het buitenland enkele vakken hebben gevolgd in Gent. Uit het gesprek en de voorbeelden onthoudt de commissie dat internationalisering al enkele interessante projecten en uitwisselingsmogelijkheden heeft opgeleverd maar dat systematische aandacht voor de internationale en zeker de interculturele dimensie van Interieurvormgeving nog in de kinderschoenen staat.

De opleiding trekt veel studenten aan en ook in het huidige academiejaar 2020-2021 is het aantal **instromers** aanzienlijk toegenomen. De gesprekspartners gaven aan dat de informatie die ze ter beschikking stellen van studenten op de website helder is en duidelijk aangeeft hoe zwaar de opleiding is; ook tijdens opendeurdagen overheerst de boodschap dat het een fijne opleiding is met een stevige studiebelasting. Omdat studenten met een middelbare schooldiploma zonder selectieprocedure mogen inschrijven en adviesgesprekken of testen niet bindend zijn, denkt de opleiding eraan om een online tool te ontwikkelen waarbij studenten anoniem een (niet-

bindende) zelftest kunnen doen. Momenteel stromen zowel studenten uit een algemeen vormende als uit een kunst-, technische- of beroepsrichting van het middelbaar onderwijs in. Hun competenties zijn erg uiteenlopend en het eerste semester in het hoger onderwijs is voor iedereen moeilijk. Hierdoor hebben alle studenten tijd nodig om open te bloeien en is het lastig om studenten al na enkele weken aan te raden om zich uit te schrijven. Studenten die slagen in het eerste jaar, zelfs na enkele herkansingen, hebben een hele goed kans om de opleiding ook (eventueel met enige vertraging) succesvol af te ronden. In het afstandsonderwijs wordt met elke kandidaat een gesprek gevoerd over de ambities en de mogelijkheden van de student alsook over de te verwachten studielast. De commissie begreep uit het gesprek dat die persoonlijke aanpak wordt geapprecieerd maar dat zelfkennis bij deze groep van (vaak volwassen) studenten niet altijd even sterk is.

Ten slotte heeft de commissie stilgestaan bij het **docentencorps**. Alumni hadden al aangegeven dat de meeste docenten zich open opstellen en het welzijn en de ontwikkeling van de studenten centraal stellen. Het zijn goede begeleiders die over een sterke inhoudelijke kennis beschikken en vaak ook pedagogisch onderlegd zijn. Uit dit gesprek kwam naar voren dat (nog) niet alle docenten die tot de vaste staf behoren van de opleiding pedagogisch geschoold zijn. Hier wordt aan gewerkt omdat ook wie deeltijds theoretische vakken geeft, geacht wordt een pedagogisch diploma te hebben. Deeltijds onderwijsgevers uit de praktijk vormen vaak een tandem met een ervaren docent uit het vaste team. Voorts kunnen docenten gebruik maken van het onderwijsaanbod van de Hogeschool Gent en zich bijscholen in algemene onderwijsateliers of specifieke opleidingen volgen rond bijvoorbeeld online onderwijstechnieken. Docenten hebben ook de mogelijkheid tijdskrediet aan te vragen om te experimenteren met onderzoeksvormen die ze dan inzetten om de onderzoeksmatige attitude van studenten verder aan te scherpen doorheen het

curriculum. Op het vlak van onderzoek werkt de opleiding sinds kort samen met het centrum *Futures Through Design*, één van de elf interdisciplinaire onderzoekscentra die in 2020 door de HOGENT zijn opgericht. In de positiebepaling werd aangegeven dat er heel wat oudere docenten bij de opleiding betrokken zijn. De commissie stelde vast dat de gesprekspartners die aan deze en andere sessies deelnamen een goede mix vormen van zeer ervaren en ervaren personeelsleden.

Studenten

Volledig in lijn met de brede instroom van de opleiding sprak de commissie met een hele heterogene groep van studenten die met zeer verschillende achtergronden aan de opleiding Interieurvormgeving waren gestart. Studenten die ook een gelijkaardige opleiding hadden overwogen, kozen uiteindelijk voor het **profiel** van KASK & Conservatorium omdat deze opleiding meer met de voeten op de grond staat en gericht is op de praktijk in het werkveld. Verschillende studenten vonden ook de campus van de School of Arts een bijkomende troef bij hun studiekeuze.

De **informatie over de opleiding** en de studieloopbaan was helder en correct; het enige aandachtspunt dat studenten op dit vlak zien is dat er weinig informatie wordt gegeven over vakken in andere opleidingen die ze als keuzevak(ken) kunnen opnemen. Terwijl andere opleidingen binnen de School of Arts interdisciplinaire opties aanbieden en studenten kunnen samenwerken met collega's van compleet andere richtingen, is dit voor de bachelor Interieurvormgeving slechts zeer beperkt mogelijk en wordt er naar verluidt niet veel ruchtbaarheid aan gegeven. Studenten vinden dat hun opleiding niet ten volle gebruik maakt van de mogelijkheden die de campus op het vlak van interdisciplinariteit biedt.

Twee gesprekspartners hebben in de recent opnieuw opgerichte **opleidingscommissie** gezeteld. Daar konden zij hun stem laten horen over de opleiding, met name met het oog op de visitatie. Volgens hen is het belangrijk dat de opleidingscommissie verder wordt uitgerold waarbij de

studenten zich in naam van hun collega's kunnen uitspreken over alle componenten van onderwijs en onderwijskwaliteit. Het viel de commissie daarbij op dat niet alle studenten op de hoogte waren bij wie ze terecht kunnen met ideeën en feedback over het onderwijs. De rol van – en de weg naar – de opleidingscommissie lijkt nog niet algemeen bekend bij studenten.

Wat betreft de **toetsing** van vakken zijn alle studenten het eens dat de opleiding goed communiceert, zowel op papier als tijdens de les. Opdrachten zijn duidelijk, deadlines worden ruim op voorhand aangekondigd en evaluatievormen en beoordelingscriteria zijn gekend. Studenten die al een andere opleiding hebben gevolgd, gaven aan dat zij zich binnen deze opleiding geen nummer voelen maar een persoon die bekend is bij de docenten.

Studenten vinden het **curriculum** samenhangend waarbij de opleidingsonderdelen op elkaar zijn afgestemd. Hun docenten kennen het curriculum, kennen elkaar en verwijzen studenten naar andere vakken die gelijktijdig worden gevolgd.

Gevraagd naar **verbeterpunten** gaven studenten aan dat de focusateliers weliswaar aansluiten op hun voorkeur maar dat ze liever meer en verschillende opdrachten zouden krijgen tijdens de eerste twee jaren van de opleiding. Zo doen ze meer hands-on ervaring op vooraleer ze aan hun bachelorproef beginnen. Een student uit het afstandsonderwijs vond dat het aandeel theorie in het eerste jaar soms teveel werd en de weg naar het diploma op dat ogenblik wel heel lang leek. Voorts onderstreepten de studenten dat de inrichting van de ateliers beter kan, zeker de werkplekken die veel studenten aantrekken. Ten slotte meldden studenten in het contactonderwijs dat de interne communicatie met een aantal docenten niet altijd even vlot liep. Hoewel dit probleem docentafhankelijk is – in het afstandsonderwijs loopt de communicatie vlekkeloos – neemt de vertraging in de communicatie naar verluidt bij momenten problematische vormen aan.

Juryleden en stagebegeleiders

In de laatste sessie van het accreditatiebezoek – het open gesprek tussen opleiding en commissie vormde geen onderdeel van de opleidingsbeoordeling – sprak de commissie met juryleden en stagebegeleiders over toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties. De commissie onthoudt uit die sessie dat de **eindcompetenties** voor de vier focussen gelijk zijn maar dat sommige accenten sterker aan bod komen binnen de ene dan de andere focus. Die verscheidenheid komt ook terug in de beoordelingsformulieren die verschillen per focus in de bachelorproef.

Voor de **bachelorproef** krijgt elke student een opdracht die wordt omschreven en besproken en waarop de student doorheen het traject moet antwoorden en feedback ontvangt van de begeleider. De beoordeling van de bachelorproef gebeurt van de ene kant door de coördinator van de focus en een collega beoordelaar van de opleiding; van de andere kant is er een externe jury die verschillende bachelorproeven bekijkt en boordeelt. Die externe beoordeling vindt plaats tijdens een toonmoment dat per groep wordt georganiseerd en waarbij studenten aanwezig zijn. De feedback van de jury is vaak uitgebreid en wordt mondeling meegedeeld; het eindcijfer wordt op het beoordelingsformulier genoteerd. Wanneer studenten niet slagen, krijgen ze een uitgebreid verslag met duidelijke aanwijzingen waarom de

proef niet voldeed. Uit de beschrijving van dit traject blijkt dat de commissie niet alle documenten heeft ontvangen om zich per student een volledig beeld te kunnen vormen van de bachelorproef en de beoordeling. Met name het ontwerpdragboek van de student met eigen aantekeningen en feedback van de begeleider ontbrak.

Ook voor de **stage** is het proces van beoordeling veel uitgebreider dan de informatie die de commissie had ontvangen deed vermoeden. Uit het gesprek bleek dat studenten wekelijks een tussentijds verslag maken en dat naast de stagebegeleider op de werkplek ook de stagementor de student beoordeelt en dit doet aan de hand van het wekelijkse logboek, het werk en het eindverslag van de student.

Na afloop van de verschillende gesprekken heeft de commissie de tijd genomen om na te gaan of alle openstaande vragen uit het voorbereidend overleg afdoende aan bod waren gekomen tijdens de gesprekken of in het bijkomende materiaal dat de opleiding tijdens het visitatiebezoek ter beschikking had gesteld. Aangezien de commissie die vraag positief kon beantwoorden, werd geen gebruik gemaakt van het **facultatieve terugkommoment** en is de commissie overgegaan tot het vaststellen van de bevindingen en overwegingen volgens het beoordelingskader.

Bevindingen en overwegingen

In de vorige hoofdstukken heeft de commissie gerapporteerd over de eerste bevindingen uit de Positiebepaling Interieurvormgeving, over de onderwerpen die daarbij tijdens het online bezoek zeker aan bod moesten komen, over de open informatieve gesprekken die de commissie met verschillende stakeholders heeft gevoerd, en over de afwegingen van de commissie op basis van het bijkomend materiaal. Wat volgt is het resultaat van de interne deliberatie van de commissie op het einde van de tweede visitatiedag. De bevindingen en overwegingen zijn gebaseerd op de vaststellingen uit de voorgaande hoofdstukken en zijn geordend volgens de acht kwaliteitskenmerken van het beoordelingskader Opleidings-accreditatie op maat van de eigen regie. De rapportering omvat zowel sterke punten als aandachtspunten, alsook enkele suggesties en aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling van de bacheloropleiding Interieurvormgeving.

Kwaliteitskenmerk 1 - leerresultaten

De commissie stelt vast dat de leerresultaten van de opleiding een combinatie zijn van enerzijds de domein-specifieke leerresultaten (DLR) die Vlaanderen-breed gelden en in samenspraak met het werkveld zijn vastgesteld en anderzijds de eindcompetenties die door de opleiding zijn toegevoegd. De DLR zijn op zichzelf voldoende; de commissie vindt dat de aanvulling met concrete eindcompetenties de opleidingsdoelstellingen sterker maakt: het is duidelijk dat wie alle DLR's en alle eindcompetenties bezit, helemaal klaar is om aan de slag te gaan als Interieurvormgever. De commissie geeft de opleiding wel de raad om niet alleen de DLR maar ook de eindcompetenties systematisch op te nemen in het matrixoverzicht van leerresultaten en opleidingsonderdelen.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat de leerresultaten van de bacheloropleiding Interieurvormgeving een heldere en opleidingsspecifieke invulling vormen van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie.

Kwaliteitskenmerk 2 – curriculum

De commissie stelt vast dat het curriculum, zowel in voltijds contactonderwijs als in deeltijds afstandsonderwijs, studenten de mogelijkheid biedt om het ambacht van interieurvormgeving te leren en met de verworven kennis, vaardigheden en houding een relevante job te vinden op de arbeidsmarkt. De commissie heeft met name

waardering voor de praktijkgerichtheid van het curriculum en de aansluiting die het zoekt op de behoeften van het werkveld. Ontwerpen vraagt een onderzoekende en zelfkritische houding. Die aandacht voor reflectie en onderzoek komt in het hele curriculum aan bod en wordt door studenten ook als zodanig herkend. Het curriculum in zijn huidige vorm is samenhangend en biedt studenten na een gezamenlijk traject de mogelijkheid tot specialisatie via focusateliers, stage en bachelorproef. De commissie onderschrijft de stelling van de opleiding dat die focussen eerder een verrijking dan een vernauwing vormen voor de ontwikkeling van de student tot interieurvormgever. De commissie is wel van oordeel dat de focus Interieurafwerking en Advies minder sterk voor de dag komt wanneer het gaat om de ontwikkeling van conceptuele denkkraft. De commissie begrijpt van de ene kant dat de nadruk ligt op technische uitwerkingen, materiaalkennis en praktisch inzetbare competenties. Van de andere kant vindt de commissie dat er binnen deze focus als onderdeel van een professionele bacheloropleiding meer aandacht mag zijn voor individuele profilering en de ontwikkeling van een eigen handschrift. De commissie geeft de opleiding wel de raad om met het oog op de toekomst het werkveld – maar ook studenten en alumni – op een meer structurele manier te betrekken bij de verdere ontwikkeling van het curriculum.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat het curriculum van de bacheloropleiding Interieurvormgeving aansluit

bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, rekening houdend met ontwikkelingen in het werkveld en maatschappelijk relevant is.

Zonder afbreuk te doen aan de bestaande kwaliteit van het curriculum, omvat het programma volgens de commissie enkele componenten die nog sterker voor het voetlicht kunnen geplaatst worden: de opleiding kan nog meer gebruik maken van de mogelijkheden tot multidisciplinaire samenwerking met opleidingen van de School of Arts op de campus Bijloke; de eerste stappen op het vlak van internationalisering kunnen verder uitgebouwd en gesystematiseerd worden tot een groter vakkenpakket dat studenten in het buitenland kunnen opnemen; de inkomende uitwisselingsstudenten kunnen via een sterkere inbreng in het reguliere curriculum mee de beoogde internationalisation@home vormgeven; de aandacht voor creativiteit is aanwezig in de opleiding maar kan in sterkere en gelijke mate terugkomen in de afstudeerfase over alle focussen heen; de positie van de geschreven taal binnen de opleiding in het algemeen en de studentenproducten in het bijzonder verdient verdere aandacht; en om de externe communicatie en profilering van de opleiding te versterken zou de opleiding de huidige bachelorproef in de markt kunnen zetten als meesterproef, waarbij studenten hun eindproduct niet alleen laten keuren door een jury in het bijzijn van medestudenten maar hun werk – nog meer expliciet dan nu reeds het geval is – ook tentoonstellen als slotstuk van hun specifieke individuele opleiding in een *dedicated* feestelijk evenement voor de hele School of Arts.

De commissie stelt vast dat de opleiding studenten een kwalitatief sterk curriculum aanbiedt. Echter, doorheen het hele beoordelingstraject viel het de commissie op dat de opleiding kwetsbaar is wanneer het gaat om het inzichtelijk maken van die kwaliteit, zowel intern als naar buiten toe. De vertaling van DLR in opleidingsonderdelen, de beschrijving van vakken in studiefiches, de vertaling van leerdoelen in beoordelingsformulieren, en het inzichtelijk rapporteren over cijfers in die

evaluaties dient volgens de commissie te worden aangescherpt. Met het oog op de verantwoording naar externe partijen (zoals deze evaluatiecommissie) kan de opleiding de studentenproducten en hun beoordeling vervolledigen, systematiseren en archiveren. Aangezien de opleiding enerzijds steeds meer studenten aantrekt en anderzijds oudere docenten op termijn het institutionele geheugen van de opleiding met zich meenemen op pensioen, is die oproep tot meer inzichtelijkheid en navolgbaarheid urgent.

Kwaliteitskenmerk 3 - Docenten

De commissie stelt vast dat de opleiding Interieurvormgeving een beroep kan doen op voldoende interne en externe docenten. Deze docenten zijn inhoudelijk onderlegd, didactisch bekwaam en voelen zich betrokken bij de opleiding. Bovendien krijgen ze de ruimte om hun onderzoeks-, onderwijs- en beoordelingsvaardigheden op peil te houden en aan te scherpen. Tijdens het online bezoek heeft de commissie deze individuen leren kennen als een team dat zich met groot enthousiasme inzet voor de persoonlijke ontwikkeling van de studenten. Die betrokkenheid en beschikbaarheid wordt ook herkend en door studenten en alumni als sterk punt van de opleiding naar voren geschoven. Het viel de commissie bovendien op dat docenten niet enkel bezig zijn met hun eigen vak maar ook de plaats van hun opleidingsonderdelen binnen het geheel van het curriculum kennen en hierover afstemmen met collega's. De meeste docenten staan bovendien open voor experiment en voor artistiekeit. Ze verzekeren studenten dat er ruimte is voor *trial-and-error*, zonder dat die mislukking een impact heeft op de beoordeling. Verschillende docenten geven les in beide opleidingsvarianten en in verschillende semesters waardoor ze ook de voortgang van de individuele studenten en hun sterke en zwakke punten kennen. Het verwondert de commissie daarom niet dat studenten aangaven dat ze gedurende de opleiding boven zichzelf zijn uitgestegen dankzij de permanente motivatie van hun docenten. Zoals reeds was aangestipt bij de

eerste indrukken, bestaat het docententeam voor een gedeelte uit mensen die stilaan de pensioenleeftijd naderen. Bovendien viel het de commissie op dat het team momenteel niet heel divers is. Wellicht bestaat er in de toekomst de mogelijkheid om het team te versterken met inhoudelijk en pedagogisch onderlegde mensen vanuit een diverse culturele achtergrond en verschillende leeftijdscategorieën, die op hun beurt voor nieuwe impulsen en invalshoeken kunnen zorgen. De commissie ziet wel nog ruimte om de stageperiode vanuit de opleiding sterker op te volgen, zowel organisatorisch als wat betreft de contacten tussen de werkplek, de student en een docent die als vertegenwoordiger van de opleiding bekend is met (de competenties en het ontwikkelpotentieel van) de student.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat de docenten die worden ingezet voor de bacheloropleiding Interieurvormgeving studenten optimaal de mogelijkheid bieden om de leerresultaten te behalen.

Kwaliteitskenmerk 4 – studentenvoorzieningen en studiebegeleiding

De commissie stelt met enige verbazing vast dat de instroomcijfers hoog zijn en jaarlijks verder toenemen. Die studenteninstroom is bovendien erg heterogeen: naast wat oudere studenten die al een opleiding achter de rug hebben of die aan het werk zijn en het programma in afstandsonderwijs volgen, zijn er studenten met een beroeps- of een technische achtergrond, uit het kunstonderwijs en uit het algemeen vormend secundair onderwijs. Al deze studenten vertrekken op een opleidingsreis van minstens drie tot vier jaar waarbij tijdens het eerste jaar redelijk wat studenten afvallen maar niettemin ook vele studenten doorzetten. Deze doorzetters slagen er dan ook in om op termijn, en eventueel met enige vertraging, de opleiding succesvol af te ronden. Dit studierendement is volgens de commissie niet enkel een verdienste van de student maar ook van de docenten, de studiebegeleiders, de voorzieningen en de structuur van de opleiding. De

studiebegeleiding is bijzonder sterk en gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de individuele student. Bovendien biedt de opleiding in het tweede gedeelte van het programma een brede waaier aan focusateliers aan waarin alle studenten hun eigen interesses en passies ontdekken en ontwikkelen. De studenten waarderen die ateliers ten eerste omdat ze hen toelaten uit te groeien tot volwaardige praktijkgerichte professionals binnen een deelgebied van de interieurvormgeving. Bovendien openen die ateliers de deur naar een breed scala aan stageplekken die studenten zelf kunnen kiezen. Op die manier worden studenten met zeer verscheiden competenties inzetbaar gemaakt voor zeer gevarieerde jobs op de arbeidsmarkt.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat de bacheloropleiding Interieurvormgeving studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding biedt.

Kwaliteitskenmerk 5 - onderwijsleeromgeving

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over een robuuste leeromgeving; dit geldt zowel voor de verschillende opleidingsonderdelen en hun samenhang in het curriculum, voor de kwaliteit en betrokkenheid van de docenten als voor de materiële en immateriële faciliteiten die ter beschikking staan van de student. De ateliers spelen een zeer belangrijke rol als werken ontmoetingsruimte in de opleiding maar zijn, zo blijkt uit het informatiemateriaal en de gesprekken, momenteel onvoldoende uitgerust om die dubbele rol ook optimaal te kunnen waarmaken. De commissie onderschrijft het belang van – en de nood aan – goede en ruime werkplaatsen alsook van een fysieke infrastructuur die onderling contact tussen de ateliers faciliteert. De opleiding is zeer gericht op de praktijk en in vrijwel alle opleidingsonderdelen worden studenten aangemoedigd om via projecten en opdrachten hun eigenheid op het vlak van interieurvormgeving te ontdekken en tot uitdrukking te brengen. Op die manier worden studenten actieve

producenten en geen passieve consumenten van het aangeboden onderwijs en nemen ze de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces, onder de deskundige en bevoegde begeleiding van hun docenten en studiebegeleiders. Volgens de commissie vormt die aanpak dan weer een goede motivatie voor studenten om hun opleidingstraject mee vorm te geven en hun studievoortgang te bespoedigen.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat de onderwijsleeromgeving van de bacheloropleiding Interieurvormgeving studenten stimuleert om een actieve rol te spelen in het leerproces en bijdraagt tot een vlotte studievoortgang.

Kwaliteitskenmerk 6 – beoordeling

De commissie stelt vast dat de opleiding voor elk onderdeel van het curriculum een duidelijke evaluatievorm heeft ontwikkeld. Die evaluatie bestaat in vele gevallen uit een combinatie van procesbeoordeling en een eindtoets. De aanpak van de toetsing per vak wordt tijdens de les besproken; de evaluatievormen zijn beschreven in de studiefiches en de formulieren met beoordelingscriteria zijn beschikbaar. Studenten en alumni hebben aangegeven dat de opleiding zeer transparant is op het vlak van toetsing, dat studenten over alle informatie beschikken en beroep kunnen doen op docenten wanneer zij vragen hebben bij de inhoud van een toets of bij de beoordeling van hun examen.

Bij de review van een twintigtal bachelorproeven en enkele stageverslagen heeft de commissie vastgesteld dat studenten via beide producten aantonen dat zij de beoogde leerresultaten hebben bereikt en dus klaar zijn om uit te stromen naar de arbeidsmarkt of een vervolgstudie aan te vatten. Hoewel alle studenten volgens de commissie voldeden aan de minimumeisen die gesteld worden aan een professioneel georiënteerd eindproduct op bachelorniveau, viel het de commissie op dat er een groot verschil in kwaliteit was

tussen de studentenproducten alsook tussen de eindproducten van de verschillende focussen. Zo vond de commissie dat met name de producten uit de focus interieurafwerking en advies versterkt kunnen worden op het vlak van abstractieniveau in denken en uitvoeren. De commissie vond het geruststellend dat de beoordelaars die kwaliteitsverschillen ook hadden gezien en verwerkt in hun eindcijfers.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat de beoordeling van de bachelorstudenten Interieurvormgeving het leerproces weerspiegelt en de beoogde leerresultaten concretiseert.

De commissie stelt vast dat de beoordeling aan de maat is en het eindniveau van de opleiding correct wordt vastgesteld. Echter, doorheen het hele accreditatietraject viel het de commissie op dat de navolgbaarheid van de beoordeling, met name op het vlak van stage en bachelorproef, redelijk beperkt is en dient aangescherpt te worden. Het gaat dan zowel over de keuze en de vormgeving van evaluatieformulieren voor de bachelorproef als over de niet-beschikbaarheid van een gedeelte van het eindproduct en van de stagebeoordeling voor de commissie. De systematische archivering van studentenproducten is al aan bod gekomen bij een ander kwaliteitskenmerk. Wat betreft de beoordeling van de bachelorproef geeft de commissie de opleiding de raad om de huidige variatie aan evaluatieformulieren te heroverwegen en een gezamenlijk formulier te ontwikkelen waarin de kwaliteit van het eindproduct wordt beoordeeld aan de hand van de leerdoelen van de bachelorproef en de beoogde leerresultaten en eindcompetenties van de opleiding. Wanneer er eensgezindheid is over de beoordeling van leerdoelen en leerresultaten, is het nog altijd mogelijk om binnen eenzelfde evaluatieformulier per focus aan te geven welke accenten meer of minder aandacht vereisen en dus met iets meer of iets minder nadruk worden getoetst.

Kwaliteitskenmerk 7 - informatie

De commissie stelt vast dat dit kenmerk niet expliciet aan bod kwam in de positiebepaling. Op vraag van het evaluatiebureau heeft de opleiding een overzicht samengesteld van informatiebronnen die kandidaat-studenten kunnen raadplegen vooraleer ze zich inschrijven bij KASK & Conservatorium. Daarnaast zijn er voor ingeschreven studenten regelmatig infosessies over de focussen, de keuzevakken, de stage en de bachelorproef. Zij kunnen ook de studiefiches raadplegen op de interne website van de hogeschool en hun studentendossier met studievordering bekijken via een speciale tool van de School of Arts. Uit de gesprekken heeft de commissie voorts onthouden dat aan kandidaat-studenten uit zowel contact- als afstandsonderwijs duidelijk wordt gemaakt dat de studiebelasting tijdens de opleiding aanzienlijk is. Studenten van hun kant gaven aan dat de informatievoorziening tijdig en correct gebeurt.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat de bacheloropleiding Interieurvormgeving volledige en gemakkelijk leesbare informatie versterkt over alle fasen van de studieloopbaan.

Kwaliteitskenmerk 8 – publieke toegankelijkheid van informatie

Ook dit kenmerk kwam niet expliciet aan bod in het zelfevaluatie-rapport. Op vraag van het evaluatiebureau heeft de opleiding in een apart document aangegeven dat op de publieke website van de HOGENT een overzicht wordt gegeven van de regie van de kwaliteitszorg en ook een link bevat naar alle visitatierapporten en borgingsbesluiten van de verschillende opleidingen. Daarnaast is er intern een opleidingsportfolio met informatie over de verschillende kwaliteitszorginstrumenten en op het intranet van de School of Arts wordt de eigen regie van de kwaliteitszorg verder toegelicht. De commissie heeft vastgesteld dat er op de website van de Hogeschool Gent inderdaad informatie beschikbaar is over de kwaliteit van de verschillende opleidingen. Het gaat daarbij zowel om opleidingsbeoordelingen die door externe evaluatiebureaus zijn uitgevoerd als om rapporten die het resultaat zijn van de opleidingsaccreditatie in eigen regie. In beide gevallen is die informatie zeer volledig.

Op basis van bovenstaande bevindingen is de commissie overtuigd dat informatie over de kwaliteit van de bacheloropleiding Interieurvormgeving publiek toegankelijk is.

Conclusies en aanbevelingen

In de vorige hoofdstukken heeft de commissie gerapporteerd over de virtuele expeditie naar de professionele bacheloropleiding Interieurvormgeving bij de School of Arts KASK & Conservatorium op de campus Bijloke in Gent. Gedurende die tocht heeft de commissie veel geleerd over de opleiding op basis van de Positiebepaling, de bachelorproeven, de stageverslagen en het bijkomende materiaal. Daarnaast hebben de gesprekken met bestuur, directie, focustitularissen, alumni, werkveldvertegenwoordigers, docenten, studenten, juryleden en stagebegeleiders de opleiding tot leven gebracht. De commissie vindt dit een bijzondere verdienste van de opleiding: visitatiebezoeken vinden normaal op locatie plaats en de commissie had zich al verheugd op een rondleiding op de campus, bij de School of Arts en langs de verschillende ateliers. Niettemin heeft de commissie ook op afstand een duidelijk beeld gekregen van waar de opleiding voor staat, hoe ze dit in het programma realiseert, en op welke manier ze borgt dat de beoogde doelstellingen worden gehaald.

Op basis van de schriftelijke materialen en de talrijke gesprekken is de commissie van oordeel dat de professionele bacheloropleiding Interieurvormgeving van KASK & Conservatorium Gent **voldoet** aan alle kwaliteitskenmerken uit het beoordelingskader Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie. Het eindoordeel van de commissie is dan ook **positief**.

Over alle kwaliteitskenmerken heen wil de commissie benadrukken dat het de inspanningen van de opleiding waardeert om studenten het ambacht van interieurvormgeving aan te leren, en dit via een praktijkgericht curriculum dat aansluit op de behoeften van het werkveld. De docenten vormen een belangrijke troef van de opleiding. Tijdens het online bezoek heeft de commissie deze individuen leren kennen als een team met inhoudelijke expertise en didactische bekwaamheid dat zich met enthousiasme inzet voor de persoonlijke ontwikkeling van de individuele studenten. De opleiding slaagt er bovendien in dat persoonlijke karakter te behouden bij een alsmaar groeiende instroom van studenten met een erg heterogene achtergrond. Die studenten halen een goed studierendement omwille van de sterke begeleiding en de brede waaier aan focusateliers waarin ze hun eigen interesses en passies ontdekken en ontwikkelen. Uit de bestudeerde eindproducten en stageverslagen onthoudt de commissie ten slotte dat studenten hun opleiding beëindigen na stages op zeer verschillende domeinen naar keuze en via een breed gamma aan bachelorproeven. Die producten voldoen aan de eisen van inhoud, niveau en oriëntatie en tonen aan dat

studenten effectief klaar zijn voor zeer gevarieerde jobs op de arbeidsmarkt.

Naast talrijke positieve aspecten heeft de commissie over alle kwaliteitskenmerken heen ook twee elementen geïdentificeerd die verdere aandacht vereisen. Ten eerste dient de kwaliteit van de opleiding meer inzichtelijk te worden, zowel intern als naar buiten toe: het gaat dan om de vertaling van DLR in opleidingsonderdelen, de beschrijving van vakken in studiefiches, de vertaling van leerdoelen in beoordelingsformulieren, en het inzichtelijk rapporteren over cijfers in die evaluaties. Met het oog op externe verantwoording is het zaak om de studentenproducten en hun beoordeling te vervolledigen, systematiseren en archiveren. Ten tweede kan de beoordeling van de bachelorproef worden versterkt: de huidige variatie aan evaluatieformulieren is niet optimaal en de ontwikkeling van een gezamenlijk formulier waarin de kwaliteit van het eindproduct wordt beoordeeld aan de hand van de leerdoelen van de bachelorproef en de beoogde leerresultaten en eindcompetenties van de opleiding kan de kwaliteit en navolgbaarheid van de beoordeling aanzienlijk vergroten.

De opleiding heeft met het oog op de visitatie niet enkel de huidige stand van zaken over de opleiding geïnventariseerd maar ook nieuwe mogelijkheden geïdentificeerd en aan de commissie voorgelegd. De commissie ondersteunt de opleiding in haar vraag om facilitaire ondersteuning bij de herinrichting en uitbreiding van de ateliers. Voorts stelt de commissie vast dat een aantal plannen al minstens in de kiem aanwezig zijn in de huidige opleiding. Zonder afbreuk te doen aan de bestaande kwaliteit, vindt de commissie dat enkele nieuwe perspectieven en bestaande componenten een grotere plaats verdienen in de opleiding:

- meer mogelijkheden tot multidisciplinaire samenwerking via keuzevakken met

opleidingen van de School of Arts op de campus Bijloke;

- sterkere uitbouw van de component internationalisering voor zowel uitgaande als inkomende studenten;
- meer aandacht voor creativiteit in de afstudeerfase over alle focussen heen;
- meer aandacht voor de geschreven taal binnen de opleiding en in de studentenproducten;
- een betere opvolging van de stageperiode vanuit de opleiding;
- de organisatie van een bijzonder toonmoment als *dedicated* slotstuk van de specifieke individuele opleiding en in het kader van de (tot meesterproef omgedoopte) bacheloropdracht.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Lisa Janssen, voorzitter

Lisa Janssen studeerde Theater-, Film- en Televisiewetenschappen aan de Universiteit Utrecht en aan de Sorbonne Nouvelle universiteit in Parijs. Lisa is lid van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs in Nederland en directeur van het evaluatiebureau AeQui. In die hoedanigheid treedt ze regelmatig op als voorzitter van accreditatiepanels.

Gianni Cito, lid

Gianni Cito studeerde Architectural design aan de Rietveld Academie in Amsterdam, Architectuur aan de Academie van Bouwkunst in Maastricht en Architectural Association aan de School of Architecture in Londen. Hij is partner bij Moke Architecten, dat zich naast woningbouw vooral richt op openbare gebouwen en scholen. Gianni Cito is tevens docent aan de Academie van Bouwkunst bij de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Lies Willers, lid

Lies Willers studeerde Architectural design aan de Rietveld Academie in Amsterdam en Architectuur aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam. Ze heeft uitgebreide ervaring als ruimtelijk ontwerper en is gespecialiseerd in tijdelijke installaties voor tentoonstellingen en theater, en in interieurvormgeving van bedrijven en instellingen in de gezondheidszorg. Daarnaast doceert Lies aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht.

Evelien Kanters, student-lid

Evelien Kanters heeft onlangs de opleiding Theaterdocent afgerond aan de Artez Hogeschool in Arnhem en volgt daar nu een opleiding Muziektheater. Evelien is tevens aan de slag als theatermaker- en docent en heeft enige ervaring als student-lid in accreditatiepanels.

Mark Delmartino, secretaris

Mark Delmartino is zaakvoerder van MDM CONSULTANCY bv in Antwerpen. Als NVAO-gecertificeerd freelance secretaris ondersteunt hij regelmatig accreditatiepanels in Nederland en Vlaanderen.

Alle commissieleden en de secretaris hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld en ondertekend.

Bijlage 2 Programma visitatie

Vrijdag 13 november 2020

14.00u Voorbereidend overleg commissie

Donderdag 19 november 2020

12.00u Intern overleg commissie

13.00u Gesprek met bestuur en directie

14.00u Pauze

14.20u Online showcase opleiding

15.40u Facultatief gesprek met opleidingsverantwoordelijken

16.10u Gesprek met werkveldcommissie en alumni

17.10u Intern overleg commissie

17.45u Terugkoppeling naar opleiding na dag 1

18.00u Einde dag 1

Vrijdag 20 november 2020

09.00u Intern overleg commissie

09.30u Gesprek met docenten

10.45u Pauze

11.15u Gesprek met studenten

12.30u Lunch en intern overleg commissie

13.30u Gesprek over toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

14.30u Open gesprek tussen opleiding en commissie over *Best Practices*

16.00u Intern overleg commissie – bevindingen, overwegingen en conclusies

17.30u Terugkoppeling commissieoordelen aan opleiding

18.00u Einde visitatie

Een lijst met gesprekspartners is beschikbaar bij AeQui.

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie-rapport

Positiebepaling Interieurvormgeving, KASK & Conservatorium, oktober 2020.

Het zelfevaluatie-rapport bestaat uit zeven delen:

- Inleiding
- Profiel - krachtlijnen van de opleiding
- Onderwijsproces & leeromgeving
- Studenten
- Personeel
- Conclusies en perspectieven
- Bijlagen: curriculum, lijst met docenten, schematisch overzicht van de opleiding, maatschappelijke interactie, en agenda studiedagen

Het rapport bevat tevens hyperlinks naar relevante documenten met achtergrondinformatie voor de beoordeling van de opleiding, zoals:

- Onderwijsvisie KASK & Conservatorium
- Opleidingsprogramma
- Onderwijs- en examenreglement
- Visie kwaliteitszorg KASK & Conservatorium
- Visie internationalisering KASK & Conservatorium
- Jurygids

Bijkomend materiaal

In de aanloop naar en tijdens de visitatie heeft de opleiding ook de volgende documenten ter beschikking gesteld:

- Hyperlinks naar materiaal over informatiemomenten en studentendossier
- Hyperlinks naar publieke informatie over kwaliteitszorg en opleidingskwaliteit
- Studiefiches Interieurvormgeving contactonderwijs en afstandsonderwijs
- Overzicht van de evaluatiewijzen ontwerpateliers en ondersteunende praktijkvakken
- Matrix domein-specifieke leerresultaten (DLR) en opleidingsonderdelen

Afstudeerproducten

Het panel heeft de eindwerkstukken (afstudeerproject en afstudeerstage) en de bijbehorende beoordelingsformulieren bestudeerd van 28 studenten die in 2018-2019 en 2019-2020 zijn afgestudeerd. Een lijst met studentnummers is beschikbaar bij AeQui.

VERSLAG 13 DECEMBER 2022

REFLECTIEVERSLAG BALANSMOMENT PBA INTERIEURVORMGEVING

Aanwezig: Gustavo Mulhall (voorzitter opleidingscommissie Interieurvormgeving) ,
Filip Rathé (decaan KASK & Conservatorium), Koen Goethals
(algemeen directeur HOGENT), Marc D'havé (diensthoofd
kwaliteitsborging), Robin Stevens (directeur Onderwijsaanlegenheden,
Valérie Smet (coördinator kwaliteitszorg KASK & Conservatorium) Sven
Jacobs (stafmedewerker kwaliteitszorg KASK & Conservatorium),
Liesbet Van den Driessche (stafmedewerker KASK & Conservatorium)

Ad hoc: /

Verontschuldigd: /

Afwezig: /

Verslaggever: Liesbet Van den Driessche

Bijlage(n): [Positiebepaling Interieurvormgeving 2020 KASK & Conservatorium.pdf](#), [Visitatierapport Interieurvormgeving 2021.pdf](#), [2022 12 12 Balansmoment IV DEF versie GUS.pptx](#), [Actieplan IV 2021-2023.xlsx](#)

Achtergrondinformatie

Op 13 december 2022 werd het balansmoment georganiseerd voor de opleiding **Interieurvormgeving (IV)** van de HOGENT. Dit reflectieverslag vormt daarvan de neerslag. Het balansmoment werd voorbereid op basis van de bevindingen en aanbevelingen van het **visitatierapport** dat de opleiding IV in **maart 2021** ontving en de verbeteracties die de opleiding zelf reeds voorgesteld had naar aanleiding van dit rapport. Dit gebeurde in dialoog tussen een afvaardiging van de opleiding IV, onder leiding van de decaan van School of Arts en een afvaardiging van het management van de HOGENT onder leiding van de algemeen directeur (=de **balanscommissie**). Deze commissie kwam in consensus tot onderstaande sterke punten en aanvullingen.

Voor de beoordeling van de opleidingen heeft de visitatiecommissie gebruik gemaakt van het **Beoordelingskader opleidingsaccreditatie** op maat van de eigen regie (NVAO Vlaanderen, juni 2020). Volgens dit kader wordt de beoordeling van de opleidingskwaliteit vormgegeven op basis van drie samenhangende vragen: (i) Wat beoogt de opleiding? (ii) Hoe realiseert de opleiding dat? En (iii) Hoe wordt vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is?

De visitatiecommissie heeft zich in haar oordeel laten leiden door de acht kwaliteitskenmerken uit het beoordelingskader, die op hun beurt een vertaling zijn van de elementen uit de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG) die kwaliteitsvolle opleidingen in het hoger onderwijs typeren. De commissie heeft hierbij een waarderende aanpak gehanteerd waarbij inhoudelijke keuzes van de opleidingen niet in vraag worden gesteld maar worden beoordeeld op hun aansluiting bij het beoogde opleidingsprofiel. De commissie heeft gepoogd die waarderende aanpak ook te laten doorklinken in dit rapport.

De visitatiecommissie structureerde haar bevindingen aan de hand van volgende onderdelen

- 1) Leerresultaten
- 2) Curriculum
- 3) Docenten
- 4) Studentenvoorzieningen en studiebegeleiding
- 5) Beoordeling
- 6) Onderwijsleeromgeving
- 7) Studieloopbaaninformatie
- 8) Publieke toegankelijkheid van informatie

1. Toelichting IV

Via een [powerpoint](#) wordt de opleiding toegelicht door de opleidingscommissievoorzitter

- 3 jaar terug is IV met een nieuwe opleidingscommissie (OC) gestart, voordien zijn er programmahervormingen gebeurd waar in het huidige ZER een evaluatie is op gekomen.
- Het ZER is tot stand gekomen via verschillende thematische **werkcellen met diverse knowhow**. Dit resulteerde in **16 synthesesnota's** die met de OC en het schrijftteam zijn opgenomen. Daarnaast werd data vanuit verschillende bevragingen (alumni, studenten en docenten) verwerkt samen met feitelijke data uit o.a. Bamaflex en PowerBi.
- Het ZER zelf werd opgebouwd in vier hoofdstukken (Profiel, Onderwijsproces en leeromgeving, Studenten en Personeel).
- Binnen het ZER werden **4 actiedomeinen** geformuleerd:
 1. Atelier centraal
 2. Levenslang leren
 3. Evaluatie en feedback
 4. Vernieuwing en Professionalisering
- Er werd reeds een themadag ('de future proof opleiding') georganiseerd rond deze vier actiedomeinen.
- De visitatie is zeer goed verlopen en verliep noodgedwongen online. IV speelde een pioniersrol om deze 'online visitatie' aangenaam te laten verlopen. Men maakte onder andere gebruik van animaties en online interviews. IV was zeer tevreden over het proces van de visitatie.
- Het oordeel van de visitatiecommissie was positief en bevestigde de aangegeven sterke punten en werkpunten van de opleidingen. De suggesties en werkpunten zijn opgenomen in een [actieplan](#) en een **meerjarenplan**.

Volgende onderdelen werden verder belicht, geplaatst in de structuur van de acht kwaliteitskenmerken. Niet elk kenmerk werd besproken.

Kwaliteitskenmerk 1 Leerresultaten	• Er is nood aan versterken van internationalisering. • Er is nood aan versterken van interdisciplinariteit. Reeds gerealiseerd sinds rapport: ⇒ Samenwerking met Maatschap. Dit is een onderzoeksatelier waarin geëxperimenteerd wordt om bouwmaterialen te hergebruiken met als voornaamste doelen levensduurverlenging, creatieve ontwerpmethodieken en hergebruik stimuleren.
Kwaliteitskenmerk 2 Programma (Curriculum)	
Kwaliteitskenmerk 3 Onderwijsgeevenden (Docenten)	
Kwaliteitskenmerk 4 Voorzieningen en studiebegeleiding	• De infrastructuur is ontoereikend, er is dringend meer ruimte nodig. • Er is nood aan meer tentoonstellingsmogelijkheden voor het materiaal van de studenten. Reeds gerealiseerd sinds rapport: ⇒ De herorganisatie van het atelier met de integratie van de gang als deel van het atelier en de herpositionering van de in onbruik geraakte materialenbib in de gang. Dankzij deze ingrepen wordt er nu meer tentoongesteld. ⇒ Sphinx-cinemazaal wordt momenteel gebruikt als auditorium (dit is een tijdelijke opportuniteit). ⇒ De Nomadische school of arts (middelen vanuit het Voorspionfonds) creëert vele opportuniteiten.
Kwaliteitskenmerk 5 onderwijsleeromgeving	
Kwaliteitskenmerk 6 Beoordeling	• De beoordeling van de bachelorproef dient versterkt te worden. • De visitatiecommissie vond het initieel vreemd dat studenten hetzelfde diploma in verschillende werkdomeinen hebben doordat de opleiding vanaf het tweede jaar met Focussen werkt en studenten daarin ook hun bachelorproef doen. Echter was er na de visitatie begrip voor deze keuze. Er is wel werk aan het stroomlijnen van de bachelorproeven in de verschillende

	focussen, de opleiding is daarmee bezig door het delen van <i>best practices</i> vanuit bepaalde focussen (cfr. infra). - Taal is bij studenten in hun werkdocumenten soms een probleem. Reeds gerealiseerd sinds rapport (quick wins): ⇒ Studiefiches werden geüpdatet. ⇒ Evaluatiefiches bachelorproef werden geüpdatet. Alle focussen hebben nu een gemeenschappelijke evaluatiefiche.
Kwaliteitskenmerk 7 (informatie) Studieloopbaan	
Kwaliteitskenmerk 8 Publieke informatie	De commissie vraagt om de kwaliteit meer duidelijk te maken, zowel intern als extern ('uitpakken' met successen).

Plannen voor de toekomst

Vertrekkende vanuit het ZER, de visitatie en de themadagen gaat de opleiding voor een **vernieuwing van het curriculum** (via werkcellen en themadagen) met als belangrijkste doelen

1. Maximaal moduleren van het curriculum
2. Chronologie en verdeling studiepunten (via DLR's ook)
3. Levenslang leren

Uitdagingen voor de opleiding

- **Onderzoek en dienstverlening:** er is heel veel *knowhow* in huis voor dienstverlening (de opleiding wil graag een actieve partner zijn binnen HOGENT). Creëert daarnaast ook kansen voor praktijkgericht onderwijs.
- **Stijgende studentenaantallen:** er is onvoldoende infrastructuur om dit te ondersteunen, dit heeft uiteraard impact op het onderwijsleerproces (de opleiding krijgt dit nipt pragmatisch opgelost maar wil dit structureler aanpakken).
- **Infrastructuur op maat van OLODS:** zie vorig punt, docenten geven nu vaak 2 x dezelfde les omwille van te grote groepen, er zijn werkateliers nodig, het optimaliseren van de huidige ruimte (gang), de nomadische school verderzetten (naar nieuwe locaties gaan, loodsen, kerken, ...).
- **Tijd:** beschikbare tijd voor de OC en om de actieplannen effectief uit te voeren.

2. Balansmoment IV

De balanscommissie is positief, ze looft de opleiding rond de feedback uit rapport over de ondersteuning die zij bieden aan de persoonlijk groei van elke student. De opleiding zelf merkte dit ook op tijdens de voorbereiding van de visitatie, waar studenten erg positief waren over de groei die ze individueel realiseerden binnen de opleiding.

De reflectie vanuit de balanscommissie bestond uit een aantal vragen die de leden op voorhand

hadden voorbereid, aangevuld met reflectie vanuit de gebrachte presentatie. De vragen worden gecategoriseerd vanuit de kwaliteitskenmerken.

Diverse	Is er een methodiek om naar een priorisering te gaan met alles wat de opleiding wil aanpakken? ○ <u>Actieplan</u> als ruggengraat om acties in kaart te brengen, de prioriteit nu is een programmahervorming die futureproof is, dit door: ▪ Een matrix te ontwikkelen waar iedere DLR gelinkt wordt aan OLODS en studiepunten. ▪ Reflectie met alle stakeholders en binnen OC prioriteiten leggen. ○ Volgende prioriteit: studiefiches screenen met oog op curriculumvernieuwing.
Kwaliteitskenmerk 1 Leerresultaten	Hoe sijpelt onderzoek door naar studenten? ○ Thema's en acties worden heel snel gedeeld met studenten en docenten via (atelier-)opdrachten, alles wat men opvangt wordt maximaal pedagogisch verwerkt. ○ Er is een sterke ambitie om meer onderzoek te doen bij IV. ○ Dienstverleningsprojecten in de opleiding zijn altijd een vorm van (ontwerpend-)onderzoek, alleen herkennen studenten het vaak niet als dusdanig. Opmerking van balanscommissie: er is meer aandacht nodig voor een eigen handschrift en creativiteit van studenten. Vanwaar deze (eerder vreemde) opmerking? ○ Mogelijks was er vertekening door een afstudeerwerk van één student uit een bepaalde focus, het betreft een dossier dat eerder technisch uitgewerkt was en onvolledig gezien de neerslag van het ontwerpproces niet werd gepresenteerd aan de commissie zoals bij de andere projecten (de opleiding gaf per focus meerdere afstudeerwerken door met verschillende quoterings). ○ Er is binnen de opleiding tijd te kort om elke student zich creatief te laten ontwikkelen. Sommige studenten zijn bv. technisch sterk maar –voorlopig- minder creatief. Deze creatieve ontplooiing kan zich wel ontwikkelen naderhand maar het ontwikkelen van een eigen signatuur is niet voor iedere student mogelijk. De visitatiecommissie drukt haar waardering uit voor de praktijkgerichte opleiding en de sterke aansluiting bij het werkveld, anderzijds adviseert men wel om werkveld structureler te betrekken. Hoe ziet de opleiding deze discrepantie? ○ De opleiding is effectief heel werkveldgericht maar een aantal zaken zijn niet structureel vastgelegd. Het werkveld

	is betrokken via docenten die stevig in de praktijk staan, de stageplaatsen en dienstverlening. De aansluiting is er dus wel maar moet meer gestructureerd worden met het oog op continuïteit. <u>De nieuw samengestelde resonantiecommissie</u> (november 2020) zal ook hier een rol in spelen.
Kwaliteitskenmerk 2 Programma (Curriculum)	De opleiding wil richting een modulaire aanpak, op welke uitdaging geeft dit een antwoord? - o De opleiding heeft veel GIT-studenten (studenten met een geïndividualiseerd traject), een modulaire aanpak is drempelverlagend voor deze studenten. - o Mobility window: de opleiding wil dit toegankelijk maken om hiervan gebruik te maken en studenten extra kansen op internationalisering te bieden. - o Het nieuw decreet met impact op de volgtijdelijkheid, waardoor modules meer los van elkaar moeten staan. - o Om beter aan de noden van levenslang leren te beantwoorden.
Kwaliteitskenmerk 3 Onderwijsgevend (Docenten)	
Kwaliteitskenmerk 4 Voorzieningen en studiebegeleiding	Hoe zet de opleiding de online tool voor inkomende studenten (zelftest) concreet in? - o Tot voor kort kregen de eerstejaars in de onthaalweek een vragenlijst om sterktes en beperkingen in te schatten; het betreft een vrijblijvende inhoudelijke toets begeleid door een peter/meter van 2^e jaar. Hiervan wil men een online tool maken om verschillen in leercurven op te vangen. - o De opleiding is zeer open is om te experimenteren en nieuwe paden te ontdekken. - o Daarnaast merkt de opleiding een redelijk grote uitval in het 2^e jaar. Deze online tool zou hierbij kunnen helpen. - o Nieuwe instromers (Afstands- en Heroriënteringsstraject) voorbereiden op diverse opleidingen en dan pas kiezen waarvoor ze gaan (op basis van credits). Dit willen ze in IV deels als propedeuse organiseren.
Kwaliteitskenmerk 5 onderwijsleeromgeving	o Vraag van de opleiding aan de balanscommissie om meer ruimte en infrastructuur te voorzien.
Kwaliteitskenmerk 6 Beoordeling	o De herwerkte evaluatiefiches van de Bachelorproef integreren in de evaluatiefiches van het tweede en het eerste jaar ontwerpatelier.
Kwaliteitskenmerk 7	

(informatie) Studieloopbaan	
Kwaliteitskenmerk 8 Publieke informatie	

3. Concluderend

De sterke punten van de opleiding worden vastgesteld als kwaliteitswaarborgen, de aandachtspunten als aanbevelingen en afspraken.

Zie ondersteunende bijlagen:

- ZER [Positiebepaling Interieurvormgeving 2020 KASK & Conservatorium.pdf](#)
- Visitatierapport , [Visitatierapport Interieurvormgeving 2021.pdf](#)
- Actieplannen [Actieplan IV 2021-2023 definitief goedgekeurd door Raad SCH.pdf](#)
- Ondersteunende ppt balansmoment [2022 12 12 Balansmoment IV DEF versie GUS.pptx](#)
- [Opleidingsportfolio IV](#)